

C.E.D.T.

CONFÉDÉRATION EUROPÉENNE DES DÉTAILLANTS EN TABAC (G.E.I.E.)

ÍR DOHÁNY KISKERESKEDŐK

Vincent Jennings

Mielőtt 2004-ben a Szövetség vezérigazgatójává választották, Vincent több mint húsz éven keresztül számos benzinkút és vegyesbolt tulajdonosa volt az írországi Limerickben. Ebben az időszakban a vállalkozásai vezetése mellett tagja volt az Ír Gépjárműipari Társaságnak is.

Vincent volt a helyi újságárús részleg titkára és elnöke, majd 1995-ben országos ügyvezetővé választották. 2002-ben az országos elnöki tisztséget töltötte be.

Mind az elnöksége idején, mind a vezérigazgatói kinevezését követően – 2002-ben és 2004-ben – egyeztetéseket folytatott az Egészségügyi Minisztériummal az átfogó közegészségügyi törvény (dohánytörvény) különböző aspektusairól, amely lényeges változtatásokat vezetett be a dohányáru üzletekben történő kiskereskedelmével és az ellenőrzött tesztvásárlás bevezetésével kapcsolatban, amely során 18 év alatti kiskorúak segítségével ellenőrzik a szabályok betartását.

A kormány a minimálbérrel foglalkozó bizottság három munkáltatói képviselője közé választotta, akiknek az volt a feladata, hogy minden évben javaslatot tegyenek a nemzeti minimálbérré. A megbízatása teljes 6 éves időtartamát letöltötte, így 2016 és 2022 között látta el ezt a tisztséget.

EGYESBOLTOK ÉS ÚJSÁGÁRUSOK SZÖVETSÉGE (CSNA)

ORGANISATION, MISSION AND OBJECTIVES

A CSNA egy kiskereskedők által vezetett szervezet, amelyet teljes mértékben az 1 500 tag által befizetett tagdíjból, valamint a bélyegalbumok (Stockbooks) értékesítéséből és a biztosítási jutalékokból származó bevételből finanszíroznak.

Az igazgatótanács (az országos igazgató) megválasztására két évente kerül sor. Az igazgató megbízatása két évre szól, amely időtartam leteltével le kell köszönnie. Ahhoz, hogy valaki a CSNA tagja lehessen, saját vállalkozással kell rendelkeznie. A tagok közé beszállítók vagy alkalmazottak nem kerülhetnek be.

A CSNA tagsági köre nagyon sokszínű: vannak közöttük olyan tagok, akik egynél több üzlettel is rendelkeznek, vannak benzinkút-üzemeltetők, újságárúsok, kisbolt- és vegyesbolt-tulajdonosok, 15 000 különböző terméket árusító szupermarketek, valamint egyetlen tulajdonos által üzemeltetett, vasútállomásokon működő újságosbódék. A tagsághoz (amely egyébként teljes mértékben önkéntes) a következő feltételek egyikének vagy mindkettőjének teljesülnie kell: a jelentkező vállalkozásának részét képezi az újság-kiskereskedelem, vagy a vállalkozásnak szerepelnie kell a dohánytermék-értékeke-

sítők nyilvántartásában. Az alapelvek kimondják, hogy a CSNA független tanácsot nyújt, szakmai tárgyalásokon vesz részt, aktív szerepet vállal a szakma képviselésében kormányzati és helyi hatósági szinten, nyomatékosan hangot adva a szakma közös véleményének, és e tevékenységei közben mindenkor a kiskereskedők oldalán kell állnia. A Szövetség weboldalán bizonyos tartalmak csak tagok számára érhetőek el. A CSNA heti rendszerességgel küld ki hírlevelet, és a közösségi médiában (Twitter, Facebook, LinkedIn) is jelen van. Ezen kívül havi több cikkel is hozzájárul négy szakmai kiadványhoz, valamint biztossított olyan tagok, akik egynél több üzlettel is rendelkeznek, vannak benzinkút-üzemeltetők, újságárúsok, kisbolt- és vegyesbolt-tulajdonosok, 15 000 különböző terméket árusító szupermarketek, valamint egyetlen tulajdonos által üzemeltetett, vasútállomásokon működő újságosbódék. A tagsághoz (amely egyébként teljes mértékben önkéntes) a következő feltételek egyikének vagy mindkettőjének teljesülnie kell: a jelentkező vállalkozásának részét képezi az újság-kiskereskedelem, vagy a vállalkozásnak szerepelnie kell a dohánytermék-értékeke-

nisztériumaival. A Fórum a szektort esetlegesen érintő, készülő jogszabályokkal kapcsolatban is javaslatokat tesz. A CSNA képviselteti magát az ír központi bank Lakossági Banki Fórumán is. Ennek keretében az olyan területeken tevékenykedő tagokat érintő kérdésekről egyeztetnek a Szövetséggel, mint a készpénzkezelés, a hitel- és bankkártyahasználati díjak és az ATM-ek.

Mivel a tagok közel 50 000 munkavállalót foglalkoztatnak, a CSNA-t gyakran kéri fel arra, hogy egyedi igények szerinti HR tanácsadást nyújtson. A Szövetség ezen kívül folyamatosan kapcsolatot tart a Foglalkoztatásügyi Minisztériummal a betegszabadságokat, az anyasági jogokat és a munkaidő megszervezését érintő jogszabályi változásokkal kapcsolatban.

A Szövetség továbbá tagja a Biztosítási Reformért Szövetségnek, a Helyi Munkahelyekért Szövetségnek, valamint az Ír Kis- és Középes Vállalkozások lobbicsoportjának is.

A DOHÁNYÁRU-TERJESZTÉSI RENDSZER

A dohányáru terjesztésében számos különböző szállítási módot alkalmaznak. A kiskereskedők többségének a 4 dohánytermék-forgalmazó mindegyike közvetlenül szállít be. Néhány kisebb kiskereskedő „fizetted és viheted” szolgáltatáson útján vagy dohányáru-nagykereskedőkön keresztül szerzi be a termékeit. Sok nyilvántartott értékesítőhely üzemeltet zsetonnal működő önkiszolgáló automatát, amely a szállodai, bár-, étterem- és éjszakai klub-szektorot szolgálja ki. Általánosan elfogadott tény, hogy ezek az automaták az országos értékesítésnek körülbelül 8-10%-át teszik ki, és nagyon valószínű, hogy hamarosan betiltásra kerülnek az ír Egész-

ségügyi Minisztérium által tervezett hozzáférés-szigorítás keretében.

A kiskereskedőket törvény kötelezi arra, hogy a dohányipari cég által meghatározott áron árulják a cigarettát. Az ár az egész országban azonos, függetlenül attól, hogy a kiskereskedő milyen nagykereskedelmi áron szerezte be a termékeket.

Nincsen egyedüli kijelölt kiskereskedelmi dohánybolt: cigarettát a szupermarketekben, benzinkúti üzletekben, vegyesboltokban, élelmiszerüzletekben, újságárusoknál és diszkontüzletekben is lehet vásárolni a korábban említett HoReCa-szektoron kívül. Tervben van az egész szektor engedélyhez kötése.

A CSNA általában az alábbi (nem tudományos) értékesítési statisztikákat alkalmazza a dohánytermékekből származó eladási érték arányának megbecslésére.

- Nagy szupermarketek - 1-2%;
- Közepes méretű szupermarketek - 3-5%;
- Nagy vegyesboltok - 5-8% (+ 5 millió euró árbevétel);
- Közepes vegyesboltok - 7-12% (2,5 millió - 5 millió euró);
- Kis vegyesboltok - 12-15% (1 millió - 2,5 millió euró);
- Benzinkúti üzletek - az üzlet árbevételének 20-30%-a;
- Újságárusok - 18-25%.

KIK A DOHÁNYÁRU-KISKERESKEDŐK?

- A dohányáru-értékesítési pontok szervezete
- Az értékesítési pontok dohányáruból származó bevétele

A DOHÁNYÁRUKRA VONATKOZÓ ADÓRENDSZER

Írországban nagyon magas a dohánytermékekre kiszabott jövedéki és értékarányos adó mértéke. Például egy 20 százalékos doboz 83,1%-os adó terhel, amely 23% áfát tartalmaz.

TERMÉK- ÉS SZOLGÁLTATÁSVÁLASZTÉK

Nagyon kevés kiskereskedő – ha egyáltalán van ilyen – támaszkodik egyedül a dohányárak értékesítésére a vállalkozásában. A hagyományos napi fogyasztási cikkek mellett a tagok lottójátékokat – mind nemzeti lottószelvényt, mind pedig EuroMillions sorsjegyet – is értékesítenek. Az ezek értékesítéséből származó bevétel tavaly meghaladta az 1 milliárd eurót. A nyomtatott országos és megyei újságok sok évig képezték fontos részét a vállalkozásoknak, különösen addig, amíg az árusítóhelyek számát korlátozták. A versenyrendeletek és a nemzeti jogszabály-módosítások azonban sokkal nagyobb számú kiskereskedelmi értékesítőhely működését tették lehetővé.

Az elviteles étel – ideértve a kávé is – nagyon fontos a CSNA tagok számára, akiknek a többsége egyébként meleg ételt is kínál, és sokan közülük az üzleten belül nagy, kenyérsütő kemencékkel és grillsütőkkel felszerelt delikatesz-részleggel rendelkeznek.

Az édességek, italok és jégkrémek szintén bevett terméknek számítanak az üzletekben. Az állam az alkoholos italok üzleten kívüli fogyasztásra szánt árusítását akkor engedélye-

zi, ha az üzlet megszerezte a bíróság engedélyét és befizeti az éves díjat az ír adóhatóságok részére.

A tagjaink körülbelül 40%-a kizárólag bort árusít, 40% rendelkezik sör-, tömény ital- és bor-árusítási engedéllyel, a maradék 20% pedig nem folyamodott alkoholárusítási engedélyért. Jutalékalapú ügynöki tevékenység keretében olyan további szolgáltatásokat is nyújtanak, mint a csomagátvitel, számlabefizetés, önkormányzati adóbefizetési lehetőség, autópálya-matrica értékesítés, valamint közlekedési szolgáltatások.

A kiskereskedők feltöltőkártyás telefonszolgáltatók ügynökeként feltöltési lehetőséget is biztosítanak.

A legtöbb kiskereskedő tag a hét 7 napján reggel 7 órától este 10 óráig tart nyitva, és messze a munkaerőköltségeket tartja a vállalkozás számára felmerülő legnagyobb költségnek.

AZ IPART SZABÁLYOZÓ NEMZETI JOGSZABÁLYOK

Írország több mint 50 külön jogszabállyal rendelkezik a CSNA tagokat mint munkáltatókat terhelő kötelezettségekre vonatkozóan, és hasonló számú jogszabály vonatkozik a társadalommal, és ezen belül a vásárlókkal szembeni feladataikra és kötelezettségeikre. A kiskereskedőket helyi szinten is szabályozzák a hulladékgyűjtési és a zsírokra, olajokra és zsíradékokra vonatkozó szabályok révén. Több mint 40 különböző megfelelési és ellenőrzési rendelet írja elő, hogy a kiskereskedők kötelesek az üzleteikbe nyitvatartási idő alatt beengedni az ellenőröket és a rendelkezésükre bocsátani a megfelelő dokumentumokat.

Kifejezetten a dohányárúkra vonatkozó adatok

A kiskorúaknak (18 év alattiaknak) történő értékesítés szigorúan tilos. Ennek betartását a környezet-egészségügyi tisztviselők ellenőrzik 15, 16 és 17 éves önkéntesek mint próbavásárlók segítségével.

A termékek semleges csomagolással rendelkeznek, és azokat nem lehet kihelyezni. Reklámanyagok elhelyezése szigorúan tilos. Sehol (sem belül, sem kívül) nem lehet olyan feliratot elhelyezni, amely a vásárlókat arról tájékoztatja, hogy dohánytermékek kaphatók, kivéve azt az egyetlen, előírás szerinti feliratot, amely az Egészségügyi Minisztérium által jóváhagyott méretben és színösszeállítással készült. Az állam jelenleg engedélyezi a dohánytermékek árusítását minden olyan vállalkozásnak, amely benyújtja a kitöltött kérvényt és megfizeti az egyszeri 50 eurós regisztrációs díjat. Ez várhatóan az új engedélyezési törvény útján módosulni fog.

A fent említett korlátozások egy része vonatkozik az e-cigaretta termékekre is, ezeket a termékeket azonban ki lehet helyezni.

LEGFONTOSABB INFORMÁCIÓK

A leggyakoribb árkatégória 15,80 euró, a jövedéki adó 9,43 euró, a teljes adó pedig 12,38 euró vagy a 20 szálás doboz 78%-a.

2021-ben – az utolsó olyan évben, amelynek a bevételi adatai ismertek – 1 132,4 milliárd euró értékű cigaretta került ki a vámörizetből. Ez a nyilvántartás szerint 2 662 milliárd cigarettát jelent.

A bevételi statisztikák szerint az összes elfogyasztott cigaretta 21%-a Írországon kívülről származott, 13% volt csempészárú és 8% érkezett egy másik tagállamból.

A felnőttek 18%-a dohányzik

CSNA

W4D1, Ladytown Business Park,
Naas, Co Kildare, W91 V8X2
Tel. +353 (0)45535050
E-mail: info@csna.ie
Web: www.csna.ie